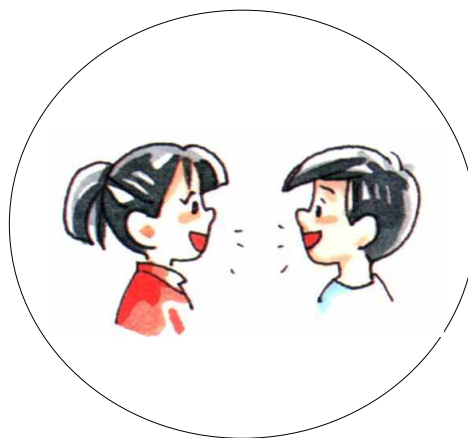

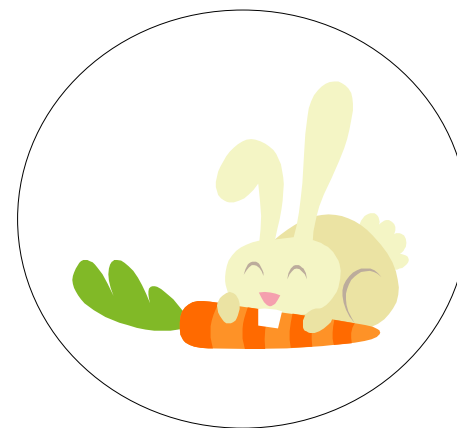
Arbeidsplan 2020-2021

Kristen verdiformidling
Sosial kompetanse

Språkfokus

Nærmiljø & samfunn
Ryfylke tunet

Skolens fri- og feriedager

Første skoledag	13.08.
Høstferie	05.– 11.10.
Fridag	13.11.
Juleferie	22.12.– 04.01.
Vinterferie	01.03. – 07.03.
Påskeferie	29.03. – 05.04.
Off. fridag	01.05.
Kristi Himmelfartsdag	13.05.
Fridag	14.05.
Grunnlovsdagen	17.05.
2. Pinsedag	24.05.
Siste skoledag	17.06.

Barnehagens planleggingsdager

17.08
13.11
04.01
30.04
14.05.

Barnehagens tlf.nr

Liv Marit	51 74 11 60, mobil 92089685
Marit	51 74 11 74
Anne Jofrid	51 74 11 61
Armkroken	51 74 11 68
Fotsporet	51 74 11 65
Hjerterommet	51 74 11 64
Skattkammeret	51 74 11 63
Smilehullet	51 74 11 62
Håndtrykket	51 74 11 66
Øyeblikket	51 74 11 69
KFK	51 74 11 73
Klippen kontor	51 74 11 70

Innholdsfortegnelse:

Side 4	Fagområdene i Rammeplanen
Side 5 – 6	Det pedagogiske arbeidet i barnehagen
Side 7 – 8	Barnehagen sine språksatsningsområder
Side 9 – 13	Førskolegrupper
Side 14 – 15	Inkluderende barnehage
Side 16	Kristen verdiformidling, Sosial kompetanse
Side 17	Språk
Side 18 – 19	Nærmiljø og samfunn, Ryfylketunet
Side 20 – 26	August, september og oktober
Side 27 – 30	November
Side 31 – 33	Desember
Side 34 – 36	Januar
Side 37 – 40	Februar
Side 41 – 43	Mars
Side 44 – 47	April
Side 48 – 51	Mai
Side 52 – 55	Juni
Side 56	Planleggingsskjema for samlingsstunder, aktiviteter, turer m.m

RØTTER OG VINGER

Jeg ønsker å gi deg røtter, mitt barn.
Dypt fotfeste, nær rennende bekker
med livets vann.

Kunne jeg gi deg et jordsmonn som
gav rom for den du er, med næring
og varme.

Der dine røtter kan folde seg ut og
finne feste.

Røtter for sannhet og trygghet.
Jeg ønsker å gi deg vinger, mitt barn.
Så du i frydefull livsutfoldelse kan slå
vingene dine ut og kjenne frihet.

Så du kan juble mot himmelen,
glede deg over alt du har i deg.
Kjenne takknemlighet og styrke.

Vinger for frihet og lovsang. Jeg
ønsker å gi deg røtter og vinger, mitt
barn.

For uten røttene kan ikke vingene
bære deg. – Sigrid Flåt

Fagområdene i Rammeplanen

Arbeidsplanen er laget med utgangspunkt i «Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, 1. aug. 2017» Arbeidsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte i barnehagen og et innsynsdokument for foreldre og kommune.

Fagområder:

- Kommunikasjon, språk, tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Barnehagen skal være en god plass å være og en god plass å lære for liten og stor ☺

Gjennom det daglige livet i barnehagen og gjennom temaarbeid er vi innom ulike fagområder. Alle fagområdene veves inn i det arbeidet vi gjør i barnehagen. I tunet er det naturlig å legge fokus på nærmiljø og samfunn, kropp, bevegelse, mat og helse. Vi trekker tråder fra fortiden til nåtiden, fra jord til bord. I gymsalen og ut på tur er det viktig med beviste voksne som legger til rette for fysisk utfoldelse og aktiviteter/leker som stimulerer motorikken. Kommunikasjon, språk og tekst inngår i alt vi gjør sammen med barna ved at vi voksne setter ord på ting, undrer oss sammen over Guds fantastiske skaperverk, forklarer, samtaler med barna og bevisst legger til rette for et språkstimulerende miljø. Antall, rom og form kan vi jobbe med gjennom lekende og undersøkende arbeid med sammenligninger, følge mønster i puslespill og i perling, ved telling og måling, matematikk i hverdagen gjennom butikklek, spill osv. Sosial kompetanse opparbeides i relasjon med barn og voksne. Her er vi som voksne viktige rollemodeller og vi ønsker å være tilstedeværende og aktive voksne i dialog og samhandling med barna.

Vi vektlegger å tenke kreativitet, undre oss sammen med barna, leke og le sammen med barna og gjøre vår og barnas hverdag til mange gode og lærerike minner.

Det pedagogiske arbeidet i barnehagen

Det pedagogiske arbeidet i barnehagen foregår i løpet av hele dagen og rammeplanen sine fagområder vil komme inn i de forskjellige delene av dagen. Samlingsstunder og temaarbeid er bare en liten del av hverdagen. Språket brukes og læres i samhandling med andre, gjennom lesestunder og gjennom samtale med andre, bevegelse læres gjennom dagens gjøremål og aktiviteter, mat og helse læres gjennom tilbereding av mat og under måltider, hygiene læres gjennom rutiner på håndvask osv. Undring over naturen kan være en bille som vi finner under en stein og teknologi kan være å slå opp for å finne hva billen heter.

Barn kan formidle med et ikke-verbalt språk som kommer innenfra og som tar utgangspunkt i barnets perspektiv, deres erfaringer og opplevelser. Barn skaper for å formidle eller bare av glede og undring over å jobbe med forskjellige materialer. Vi vil legge til rette for at barn kan uttrykke seg gjennom bruk av forskjellige materialer, enten spontant ved at de har tilgang til forskjellige formingsmateriell eller gjennom temaarbeid der barna får uttrykke sin opplevelse av temaet.

Barns medvirkning skal vektlegges i planene for dagen der barnas interesser og ideer skal få være med å forme hva og hvordan vi arbeider med temaene. Eks. hvis vi skal ha om insekter og småkryp og barna er spesielt opptatt av meitemarken så kan vi lage et egent opplegg omkring den.

Vi ønsker å undre oss sammen med barna over Guds fantastiske skaperverk, hvordan alt henger sammen og fungerer. Vi ønsker å bruke forskjellige eksperimenter og fakta stoff i arbeidet med forskjellige tema slik at vi sammen med barna kan undersøke, eksperimentere og undre oss over hvordan ting henger sammen og fungerer.

Huskeliste til Månedsbrev/plan

- Månedsbrevet skal være kjekt å lese og skal inneholde litt om mnd. som har vært og litt om mnd. som kommer. Kjekt med litt om hva som rører seg i barnegruppen. Skriv et varmt og hyggelig brev som du hadde synes var kjekt å lese☺
- Husk å få med alle områdene i arbeidsplanen
- Skriv om de faste tingene som gymsal, gruppedeling, kor osv..
- Skriv opp månedens bønn / sang / regle
- Viktige datoer: bursdager, planleggingsdager, fellessamlinger med barnehagen og hva som er på Klippen for familier og barn.
- Viktig informasjon som foreldre må huske på
- Tlf.nr til kontor og avdeling
- Navn og tlf.nr til foreldrekontaktene
- Minn om avdelingens Facebook-side og barnehagens hjemmeside.

Husk å lage **dokumentasjon** for å vise arbeidet, dette er med å synliggjøre arbeidet vårt til foreldrene og det er glimrende å bruke sammen med barna for å styrke språkkompetansen. Å lage dokumentasjon sammen eller se på minner fra turer, temaarbeid eller hverdagsminner er med å styrke følelsen av tilhørighet i gruppen og det er også en glimrende måte for barna å få mer kunnskaper om teknologi.

Vi har:

- Gymsal som avdelingene kan bruke hver uke
- Vi har barnehagekor for de som går på stor avdeling
- Ryfylketunet med dyr, snekkerbod og mini Ryfylke hus.
- Flotte lekeområder ute og inne for lek og læring.
- Muligheter til å bruke menigheten sine lokaler

Barne- og familiepastor, Elin Myra, vil ha noen kristen verdiformidling samlinger hos oss dette året. Samlingene blir med de eldste barna. Datoer kommer vi tilbake til.

Vi vektlegger å ha sunn og variert mat i løpet av uken. Vi har varm mat hver uke, baker mye egent brød og bruker mye frukt og grønnsaker. Vi vektlegger å ha sunn og god mat som ser god ut og gjør godt for små mager.

Det er laget en språkplan for barnehagen der vi har valgt ut noen hovedområder vi vil fokusere spesielt på.

Samtale med barn

Mål: Vi ønsker at barna skal oppleve at det de sier og de meningene de har er viktige for oss og for fellesskapet. Vi ønsker at de gjennom bruk av språk skal øke ordforrådet og språkforståelsen sin.

Kjennetegn på god praksis:

- Vi vektlegger å være voksne som er aktive lyttere i samtale med barn
- Vi ønsker å komme med innspill i samtalen og hjelpe barnet til å holde og utvide samtalen
- Samtalene med barn skal ha et preg av gjensidighet, interesse og respekt.
- Personalet skal være beviste på at de deltar like mye i samtale med alle barn, rolige barn – aktive barn, gutter – jenter, språklig sterke barn og språklig svake barn

Verktøy for måloppnåelse:

- Vi har allerede startet på å gå gjennom Språkløypen sitt opplegg for kompetanseheving blant personalet. Vi vil fortsette med å gi personalet kunnskaper om viktigheten av et aktivt språklig miljø.
- Observasjonsskjema til bruk for evaluering av egen praksis og for å sikre at alle barn er aktive samtalepartnere.

Bravo-leken

Mål: Vi ønsker at barna skal bli beviste på språket vårt og få utvidet språkforrådet sitt.

Kjennetegn på god praksis:

- Alle 2 og 3 åringene i barnehagen vår skal være med på opplegget til Bravo-leken. Det vil si at 2-åringene er med på opplegget siste året på småbarn og 3-åringene er med på opplegget første året på stor avdeling.

Verktøy for måloppnåelse:

- Vi har hatt kursing av hele personalet i bruk av Bravo-leken.
- Vi legger til rette for bruk av Bravo-leken med veiledning og oppfølging av avdelingene.

Dialogisk lesing

Mål: Vi ønsker at alle barna i vår barnehage skal være med på faste og planlagte lesestunder der vi vektlegger dialogisk lesing. Vi ønsker at barna skal oppleve at lesing er gøy.

Kjennetegn på god praksis:

- Avdelingen lager til lesegrupper som sikrer at alle barna jevnlig blir lest for.
- Bøker og innhold tilpasses barnas ferdigheter og interesser uansett kjønn og språklige ståsted
- Det er alltid bøker lett tilgjengelig på avdelingen
- Det er tilrettelagt en god plass for barna å sitte med bøkene alene, sammen med andre barn eller en voksen
- Personalet har kjennskap til bøkens innhold

Verktøy for måloppnåelse:

- Gjennom arbeidet med Språkløypene har personalet fått hevet sin kompetanse og sine ferdigheter i dialogisk lesing.
- Det er god tilgang til forskjellige bøker for avdelingene.
- Praksis for bruk av bøker blir stadig evaluert

Førskolegrupper

Mål: Vi ønsker at barna siste året før skolestart skal få ekstra kunnskaper og ferdigheter som gjør overgangen til skolen lettere.

Kjennetegn på god praksis:

- Vi har førskolegruppe som jobber etter en oppsatt plan som skal sikre at barna får grunnleggende opplæring i skoleforberedende ferdigheter.

Verktøy for måloppnåelse:

- Barna skal få skrive- og leseforberedende kunnskaper, skoleforberedende kunnskaper og ferdigheter som vil lette barnets overgang barnehage-skole.
- Det er utarbeidet et eget opplegg for førskolegruppen som skal sikre at alle barn, gutter og jenter og minoritetsspråklige barn får den samme skoleforberedende kunnskapen.

Språkglede og lese og skriveforberedende aktiviteter i førskolegruppene

Siste året i barnehagen, eldst av alle, og utrolig sultne på å lære. Tiden fram til skolestart går fort og vi ønsker at barna skal få et best mulig utgangspunkt på veien. En viktig del av dette blir å stimulere til en grunnleggende forståelse og bevisstgjøring på språket vårt og en god begreps- og tallforståelse for å være godt rustet for kommende undervisning. Førskoletrening innebærer også selvstendighet, sosial kompetanse og selvregulering og dette er noen av de viktigste faktorene for barna, for å være rustet til skolen og hverdagen. Selvregulering innebærer bruk av fleksibel oppmerksomhet, arbeidsminne (det å huske og bearbeide informasjon i tankene) og impulskontroll. Enkelt sagt innebærer selvregulering viljestyrt atferd, eller at vi «tenker før vi handler.» Selvregulering hjelper oss til å tilpasse den sosiale konteksten, og har vist seg å være viktig for å klare seg bra faglig og sosialt i skole, studier og arbeidsliv.

Vi har valgt et systematisk opplegg med utgangspunkt i:

- ✓ Rammeplan for barnehager
- ✓ Språkleker av Jørgen Frost
- ✓ BU-modellen av Magne Nyborg
- ✓ Språkleker 2
- ✓ Lekbasert læring, et forskningsbasert førskoleopplegg fra Agderprosjektet.

Jørgen Frost er opptatt av å skape bevissthet rundt enkelte faktorer for å bli gode lesere, gode skrivere, få godt språk og godt selvbilde og kaller det språklig bevissthetstrening.

Med utgangspunkt i lekbasert trening er dette:

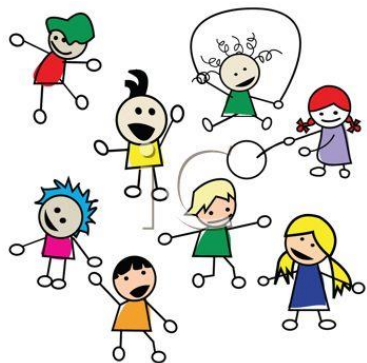
- ◊ Lytting/lytteøvelser
- ◊ Riming
- ◊ Setning/ord
- ◊ Stavelser
- ◊ Første/siste lyd

Vi presenterer bokstavene for barna, men det forventes ikke at barna skal kunne disse før skolestart. Målet er at barna skal få bli kjent med dem, studere dem, lytte til lydene som hører til og lignende aktiviteter. Matematikk handler også i stor grad om språk.

Mattespråket består av begreper og symboler. Når barna møter disse begynner de etterhvert å se sammenhenger. Gjennom hverdag og lek blir begrepene brukt i relevante og varierte situasjoner. I tilrettelagte aktiviteter øver vi mer konsentrert på enkelte utvalgte begreper med utgangspunkt i Magne Nyborgs BU-modell.

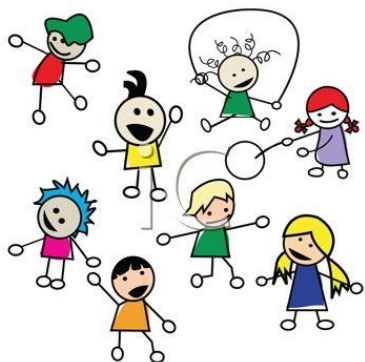
I planen som følger har vi samlet de mest sentrale og grunnleggende begrepene som vi jobber med på ulike måter. Her står det også hva vi fokuserer på i forhold til det sosiale, selvregulering og selvstendighet. Lekene som blir presentert her er fra boken «Lekbasert læring – et forskningsbasert førskoleopplegg fra Agderprosjektet». I denne boka henter vi også inspirasjon til lek og utforskning der barna blir bedre kjent med matematiske begreper og tankemåter, og språkstimulerende aktiviteter.

	Språklig bevissthetstrening J.Frost	Begrepstrening M.Nyborg	Sosial kompetanse Selvregulering Selvstendighet (Lekbasert læring, Agderprosjektet)	Tall, mengde, antall
SEPTEMBER	Lytteliker Rim og rytme	Form: rund firkanta trekanta Like/ulike i	Bli kjent leker «Hvem har, hvem er?» «Ferieleken» Vennskap Håndvask	Antall i mengde Telling 1-10 Framover, baklengs
OKTOBER	Rim/rytme stavelser	Form: rettlinja bua Stilling: vannrett loddrett skrå	Følelser «hva er en følelse?» «Mim en følelse» Selvstendighet: orden i garderobe	Antall i mengde
NOVEMBER	Rim/rytme Ord Stavelser	Plass: over under bak foran	Følelser «Hvordan har du det» «Pepperkakemannen» «Min hatt den har tre kanter» Selvstendighet: orden i garderobe	Tall og mengde 1

	Språklig bevissthetstrening J.Frost	Begrepstrening M.Nyborg	Sosial kompetanse Selvregulering Selvstendighet (Lekbasert læring, Agderprosjektet)	Tall, mengde, antall
DESEMBER	Rim/rytme Setning/ord Stavelser	Plass: i midten ved siden av sist først	Deling og gleding «Bjørnen sover, sneglen sover» Selvstendighet	Tall og mengde 2
JANUAR	Rim/regler Framlyd	gjennom	Samarbeid «omvendt stollek» «Frisør eller fotballspiller» Selvstendighet	Tall og mengde 3,4
FEBRUAR	Rim/regler Stavelser Framlyd	Størrelse: stor liten	Samarbeid «Hermegåsa» «klar, ferdig gå leken» Selvstendig	Tall og mengde 5,6

	Språklig bevissthetstrening J.Frost	Begrepstrening M.Nyborg	Sosial kompetanse Selvregulering Selvstendighet (Lekbasert læring, Agderprosjektet)	Tall, mengde, antall
MARS	Rim/regler Framlyd Stavelser	Størrelse: kort lang	Snakke når det er min tur «Hatt og katt» «Orkesteret og dirigenten» Trafikksikkerhet	Tall og mengde 7,8
APRIL	Rim/regler Stavelser Framlyd	Tung, lett	Hva venter i skolen? «samtaler om frykt og forventning til skolen» «Kongen befaler» Trafikksikkerhet Selvstendig	Tall og mengde 9,10
MAI	Rim/regler Framlyd/siste lyd		Hva venter i skolen? «samtaler om frykt og forventning til skolen» Danseleken Selvstendighet	
JUNI	Rim/regler Stavelser Framlyd/siste lyd			

Inkluderende barnehage

«I følge rammeplanen skal barnehagen fremme et inkluderende og stimulerende miljø hvor alle barn skal oppleve å bli sett og kan delta i lek. Miljøet skal støtte opp om lyst til å leke, utforske, lære og mestre.» Udir

«Mobbing av barn i barnehagen er handlinger fra voksne og /eller andre barn som krenker barnets opplevelser av å høre til og være en betydningsfull person for fellesskapet.» Ingrid Lund

«Personalet i barnehagen skal være språkbevisste, varme og grensesettende voksne i samspill med barn i et inkluderende barnehagemiljø.»

Barnehagene i Strand er med i den nasjonale satsningen «Inkluderende barnehage- og skolemiljø.» Vi er nå i implementeringsfasen og det vil bli flere samlinger i løpet av året sammen med de andre barnehagene i Strand. På samlingene vil vi lære mer om temaet og hva dette betyr for oss som barnehage.

Det vil etter hvert lages en egen plan for «Inkluderende barnehage» som gjelder for vår barnehage og som bygger på Strand Kommunes felles plan for barnehagene i Strand.

Inkluderende barnehage er et tema som vi har jobbet med gjennom mange år i vår barnehage gjennom arbeid med Hjerteprogrammet, Gleding-prosjekt og gjennom kursing og arbeid sammen som personal.

Vi har jobbet og jobber med:

- ❖ Gleding er et prosjekt som går på å fokusere på det motsatte av mobbing som er gleding og inkludering.
- ❖ Gjennom Hjerteprogrammet får barna lære om seg selv, sin verdi og hvordan vi er mot andre.
- ❖ I kristen verdiformidling legger vi vekt på at alle er unike, skapt av Gud og at hver enkelt har uendelig verdi akkurat slik de er akkurat nå.
- ❖ Vi gjør systematiske observasjoner for å sikre alle barn et inkluderende barnehagemiljø.
Se observasjonssperm på Arbeidsrom og observasjonsskjemaer i Vedlegg til Arbeidsplan
- ❖ Beredskapshåndboken vår inneholder et kapittel om Mobbing, avdekking og tiltak.

I vår barnehage arbeider vi utfra:

- ❖ Alle barn er unike og verdifulle og har rett på et trygt og inkluderende barnehagemiljø der de blir sett, respektert og inkludert akkurat som den de er.
- ❖ Det finnes ikke vanskelige barn, men det finnes barn som har det vanskelig. Hvert barn har rett på hjelp til å oppleve seg selv som en viktig person i vårt fellesskap og til å bli tatt på alvor med sine følelser og opplevelser.
- ❖ Å anerkjenne hvert enkelt barn. «Å anerkjenne barn betyr å møte den enkelte som et individ med følelser, tanker og meninger, som fullverdige mennesker i det livet de lever som barn. Barn må møtes som medmennesker og ikke ut fra et mangelperspektiv som fokuserer på hva de en gang skal bli.» Ingrid Lund
- ❖ Å si ifra og stoppe uønsket atferd. «Voksne må si ifra når de ser en kollega overse eller bagatellisere gjentatte negative hendelser for barn. Det samme gjelder der den voksne stempler barn som ufølsomme, og skyldig i egen mobbeofferrolle.» Ingrid Lund

I vår barnehage skal vi ha:

Varme, tydelige, tilstedeværende og samarbeidende voksne som ser og handler når barn blir utsatt for negative handlinger. Dette er avgjørende i arbeidet mot mobbing i barnehagen. Det betyr at vi skal ha voksne som har et bevist forhold til egne holdninger, egen rolle og har kompetanse om hvordan en jobber med inkludering og hvordan en stopper uønsket atferd. Vi evaluerer egen praksis og legger vekt på dialog og observasjon for å oppdage og jobbe aktivt mot mobbing og annen krenkende atferd mot barn så vel som mot voksne.

En ring av gull, en riktig stor
med plass til alle hender.
Der ingen er størst, der ingen er minst,
der ingen er først, der ingen er sist.
Vi holder fast, så alle kjenner
at ringen er smidd av gode venner.

Områder fra Rammeplanen og Virksomhets planen vi vil ha et spesielt fokus på.

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

Etikk, religion og filosofi

- Vi vil jobbe for at hvert barn skal kjenne seg elsket og verdifulle akkurat slik de er.
- Vi vil jobbe for at alle barna skal få utvikle et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.
- Vi vil møte alle barna med empati og hjelpe dem til å selv utvikle empati og evne til tilgivelse mot seg selv og andre.
- Vi er en barnehage med utvidet kristen formålsparagraf og ønsker at alle barn skal lære «Å elske sin neste som seg selv».
- Vi vil jobbe for å være et inkluderende fellesskap der alle får ytre seg, blir hørt og får oppleve seg som en viktig del av fellesskapet og der barna får mulighet til medvirkning på egen hverdag.
- Vi vil jobbe for at barna skal få bli kjent med bibelfortellingene og de kristne tradisjonene og vi vil bruke Hjerterprogrammet i arbeidet med å knytte bibelfortellingene inn i barnas hverdag.
- Vi ønsker at hele miljøet i barnehagen skal være preget av vår kristne kulturarv og våre kristne verdier som respekt, likeverd, toleranse, frihet, solidaritet og nestekjærlighet.

Solidaritet

- Vi vil lære barna nestekjærlighet og gi dem et perspektiv på at ikke alle har det like godt som vi. Hver høst lærer barna om et annet land og lager ting som vi selger på **Aksjonsdagen**. Aksjonsdagen er hvert år i oktober og vi inviterer barnas familier til å være sammen med oss for å få et innblikk i barnehagehverdagen og gi mulighet til å støtte prosjektet vi samler inn til. Pengene skal alltid gå til prosjekter der barn i andre land får hjelp og nye muligheter.

Språk

Kommunikasjon, språk og tekst

- Vi vil ha fokus på høytlesning og dialogisk lesning for alle barna i barnehagen. Vi vet at lesing og bruk av bøker er med og fremmer utvikling av både godt ordforråd, talespråk og lese- og skriveferdigheter.
- Vi vil at alle barn skal oppleve seg som en god samtalepartner. Vi vektlegger viktigheten av de voksnes engasjement i hverdags samtale med hvert enkelt barn.
- Vi vil at alle barn skal oppleve seg som en god samtalepartner sammen med andre barn og vi jobber for å gi hvert enkelt barn den hjelpen de trenger for å oppnå dette.
- Vi inviterer barna til læring, utforskning og lek med det muntlige og skriftlige språket gjennom hverdagsaktiviteter, temaarbeid og undring sammen med barna.
- Vi vil bruke eventyr og fortellinger, rim og regler, sanger, spill og leker, tegning og bokstaver o.l. for å styrke barnas språklige kompetanse.
- Vi vet at språk er en viktig forutsetning for å komme inn i lek, bli værende i leken, for å forstå lekereglene og utvikle leken. Vi vil jobbe for at hvert enkelt barn skal få gode språkferdigheter for å kunne kommunisere med andre barn og voksne på en hensiktsmessig måte.
- Vi har førskolegrupper som har egent opplegg tilpasset barnegruppens alder og forutsetninger.

Bravo – lek

- Bravo-leken er et språk og sansestimulerende opplegg som bygger på informasjon fra nyere hjerneforskning om hvordan små barn lærer. Vi jobber for at alle barn hos oss skal få være med på Bravo-leken i løpet av barnehagetiden.

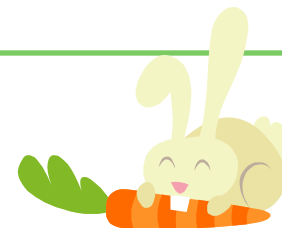
Antall, rom og form

- Vi vektlegger at antall, rom og form skal være en aktiv del av hverdagen vår gjennom hverdagsaktiviteter og temaarbeid. Vi teller hvor mange vi er, vi snakker om dager, måned, vi sorterer leker, vi lager mat sammen med barn og teller antall, vekt, vi samler inn egg hos hønene og snakker om antall, størrelse osv. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.
- Vi vektlegger å stille spørsmål og undre oss sammen i hverdagen.
- Vi har laget til mattesekker som avdelingene kan ta i bruk der det er forskjellig utstyr som gir muligheter til eksperimentell lek innenfor området.

Kunst, kultur og kreativitet, uttrykksformer

- Barna skal i løpet av barnehagetiden få kjennskap til og selv få erfaring med og bruke forskjellige uttrykksformer gjennom formingsaktiviteter, temaarbeid, dramaarbeid, kor, musikk, dans og digitale uttrykksformer.

Nærmiljø & samfunn Ryfylketunet

Kropp, bevegelse, mat og helse

- Vi legger opp til at barna skal oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur som er med å gir trivsel med seg selv og andre.
- Vi vil gi barna gode vaner og lære dem å ta vare på seg selv og helsen sin på en god måte utefra barnets alder og forutsetninger.
- Vi vil lære barna gode matvaner og la dem selv delta aktivt under måltidene og i tillaging av mat.
- Vi vektlegger et sunt og variert kosthold der barna skal få valgmuligheter og kjennskap til forskjellige matvarer og retter.
- Vi har varierte turmuligheter i nærmiljøet som vi aktivt bruker og som gir barna ulike opplevelser og utfordringer i forhold til bruk av kroppen. Vi har turmuligheter fra sjø til fjell i gåavstand.
- Alle avdelinger bruker turområdene aktivt og vi legger opp til progresjon på turene og utfordringene ut fra barnas alder og ferdigheter.

Kunst, kultur og kreativitet

- Vi vil gi barna kjennskap til lokale kunstnere og kunstformen de formidler.
- Vi vil gi barna opplevelser på å være sammen om å oppleve og skape forskjellige kunstneriske og kulturelle uttrykk gjennom billedkunst, håndverk, dans, drama, litteratur og film. Som i alt arbeidet i barnehagen vil det også her være en progresjon ut fra barnets alder, interesser og ferdigheter.

Natur, miljø og teknologi

- Vi legger til rette for at barna skal få et mangfold av naturopplevelser og oppleve naturen som en arena for lek, læring og undring.
- Vi jobber for at barna skal utvikle respekt for naturen og ta vare på den og det som er i den på en god måte.
- Vi vil formidle naturen som Guds gave og skaperverk og undre oss sammen med barna over naturfenomener.
- Vi legger til rette for at barna skal få kunnskaper om teknologi og hvordan det kan brukes til det beste for oss gjennom bruk av bilder, musikk, som oppslagsverk på turer, gjennom å lage små filmer fra felles opplevelser som vi sammen kan se på både foreldre og barn o.l.

Nærmiljø og samfunn

- Vi vil gi barna kjennskap til egent nærmiljø og samfunnet vi er en del av.
- Vi vil gi barna kjennskap til lokal historie, lokale tradisjoner, institusjoner og arbeidsplasser.
- I førskolegruppen vil barna få kjennskap til samisk språk og kultur.
- Vi har barn og ansatte fra forskjellige kulturer i barnehagen. Vi vil gi barna på avdelingen kunnskap om deres kultur og levesett gjennom fortellinger, bilder og mattradisjoner.
- Vi vil vise barna at vi sammen er en del av et stort fellesskap der vi alle har et ansvar for våre medmennesker og jorden vi bor på gjennom hvordan vi forholder oss til hverandre og nærmiljøet.

Ryfylketunet

- Gjennom bruk av Ryfylketunet vil vi jobbe for å gi barna kjennskap og kunnskaper om:
 - o dyrene vi har i Ryfylketunet, hvordan de skal stelles og behandles på en god måte.
 - o bruk av snekkeraktiviteter
 - o lek og aktiviteter i tunet

Progresjon:

Alle barn er unik og det vil for hvert barn være en naturlig progresjon i utviklingen gjennom tilrettelegging for læring innenfor de ulike fagområdene ut ifra barnets alder og utviklingsstadium. Hver avdeling vil bli farget av de barna som er på avdelingen, hva alder de er i og hva interesser de har. Vi vil spille videre på dette samtidig som vi dekker opp alle fagområdene gjennom arbeidet vårt. Hovedtemaene vil være de samme, men de vil bli vektlagt forskjellig på de forskjellige avdelingene. Det vil være progresjon i arbeidet slik at de yngste barna ikke alltid vil være med på alt som de eldre er med på.

Vi driver aktiv kursing av personalet for å øke personalets pedagogiske kompetanse og følger Strand kommune sitt satsningsområde.

Vi jobber for at alle barna skal få en god barndom preget av trivsel, læring, vennskap og lek.

Arbeidsplanen er denne gang utarbeidet med en del tips. Dette er en idebank som avd. kan plukke av. Hver avd. velger selv ut fra barns medvirkning og barnegruppen hva de ønsker å ha et ekstra fokus på i forhold til temaet. Viktig å sikre at vi arbeider med alle fagområdene i Rammeplanen.

AUGUST – SEPTEMBER – OKTOBER

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– programmet: Kapitel 1. Hvem er jeg? Se side 16, Veiledningshefte, Hjerteprogrammet.

Mål: Å styrke hverts barns følelse av egenverd og gi dem en opplevelse av å være unik.

– Bibelfortelling: Jesus og barna.

Dette kan du lese om i bibelen i Markus kap.10, 13–16

Fokuspunkter:

- Jesus ser alltid barna
- Inkludering og utestenging

Sanger:

- De bar små barn til Jesus
- Jesus elsker alle barna

– programmet: Kapitel 2. Mine følelser Se side 17, Veiledningshefte, Hjerteprogrammet.

Mål: Å la barna kjenne på egne følelser og gi dem anledning til å uttrykke disse følelsene på en god måte.

– Bibelfortelling: Jona og hvalen.

Dette kan du lese om i bibelen i Jona 1–4, i Jarle Waldemar sin barnebibel er det side 216 –226

Fokuspunkter

- Være hjelpsom

- Viktigheten av å høre etter på hva de rundt oss sier, trenger osv.
- Hjelpe oss å ta gode valg
- Angre, be om tilgivelse, en ny sjanse

Sanger:

- Gjør noen glad
- Du kan være en god venn
- Stå opp, gå og fortell

- programmet: Kap. 9. Hjerte for verden Se side 24, Veiledningshefte, Hjerteprogrammet.

Mål: At barn skal ha et «hjerte for verden».

- Bibelfortelling: Jesus metter 5000 med 5 brød og 2 fisker

Dette kan du lese om i bibelen i Johannes 6,1-14

Fokuspunkter

- Barn kan hjelpe
- Gleden over å gi/dele
- Dele glede-dobbel glede

Sanger:

- Vi kan dele, dele, dele du og jeg
- Du er ei sol
- Gjør noen glad
- Du kan være en venn

Bibelhistorier om å dele knyttes opp mot FN, barns rettigheter og kunnskap om barn i andre land.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Nærmiljø & kultur Ryfylketunet

Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå

Mål: Få kunnskaper om og oppleve gleden ved å høste og ta vare på det som naturen gir oss.

Sensommer-høst i tunet.

Tema: Maten vår som grønnsaker, poteter, frukt og bær.

Tips:

- Høste frukt og grønnsaker- hvordan ta vare på frukt og grønnsakene
- Lage matretter på bålpanne i tunet
- Få kunnskaper om naturens syklus, høst og forberedelse til vinter for plantene, naturen gjør seg klar til hvile.
- Smakslek, hva spiste jeg nå?
- Kims lek eller andre leker/aktiviteter for å lære navnene på frukt/grønnsaker
- Lage tankekart (grep om begreper) for å gi barna utdypende kunnskaper om de forskjellige fruktene/grønnsakene, hvordan de vokser- hva vi bruker de til.

Tema: Dyrene i tunet

Mål: Barna skal få kunnskaper om dyrene vi har, lære hvordan de skal stelle dem og ta vare på dem på en god måte. Barna skal lære å ha respekt og omsorg for Guds skaperverk.

Tips:

- Lære om de forskjellige dyrene som er i tunet, høne, marsvin, kanin, konsentrer dere om et dyr om gangen, lag gjerne begrepskart over dyrene.
- Hvordan stelles dyrene
- Hvordan kommuniserer dyrene, kan dyrene snakke med oss?
- Hva gjør dyrene glad, lei, redd?
- Dyrene i de ulike årstider

Ryfylke før og nå

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

- Hvordan tok de vare på maten i løpet av vinteren
- Livet på en gård i Ryfylke om høsten
- Hva gjorde barna på høsten, barns oppgaver på gården.
- Potetferie=høstferie, barns oppgaver i potetferien
- La barna lage sine egne leker. Forslag er; Dukker, dukkevogner av små esker, rennebil, hytter, sleiver, båter, små biler, barkebåter osv.

Nærmiljøet og naturen

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Årstidene

Tips:

- Ha et tre i skogen/tunet som en følger gjennom de forskjellige årtidene. Ta bilder av treet, la barna tegne, male, lage treet av naturmateriell
- Plukke inn epler/andre frukter på høsten (er det foreldre, ansatte som har trær/busker som barna kan plukke fra)
- Lage syltetøy/saft av frukt/bær, la barna ha med hjem eller selg på Aksjonsdagen.

	Bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer Tips: • Arbeidsplasser til foreldre • Besøke lokale institusjoner, • Lokale tradisjoner om høsten • Synge på Eldresamlingene i menigheten • I forbindelse med Brannvernuka, besøk Brannstasjonen • Gledesturer til forskjellige institusjoner, avdelinger i barnehagen Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18-19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Språkfokus 	Dialogisk lesing av bøker, se side 8 Samtalens verdi, se side 7 Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små. Tips: • Ha lesegrupper, ha gjerne bøker som belyser temaet som dere arbeider med, jobb med bøkene i forhold til dialogisk lesing. • Ha fokus på avd.møtene om hvordan den gode samtalen er og dens betydning. Gi hverandre gode tips i forhold til den gode samtale med barn, den gode samtale med foreldre og den gode samtale med ansatte. • Ta kontakt med skolen, barn leser for barn. Nøkkelord: Kropp, klær, hus, familie og meg, vennskap, lengde, høyde, form og farge

	Tips: • Lag tankekart til nøkkelordene. • Trykk opp bilder av nøkkelordene og heng de rundt på avd. og ved matbordet. Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Tradisjoner og viktige datoer 	Oppstart nytt barnehageår 15. august Planleggingsdag: 17. august I august er det oppstart av søndagsskolen på Klippen Alle Sammen gudstjeneste på Klippen: 6. september Hallovenn: 31. oktober (fra 3 år) Foreldremøte Aksjonsdag

HMS og Nasjonal Brannvernuke

Tips:

- Snakk med barna om sikkerhet på tur
- Enkel førstehjelp for barn, Pedagogisk materiell Henry.

Nasjonal brannvernuke er i september, uke 38. Vi har fokus på brannvern og barna blir bedre kjent med Vanja og Eldar gjennom brannvernsopplegget som vi har i barnehagen.

Det skal være progresjon slik at de yngste barna ikke alltid vil være med på alt de eldste barna er med på.

November

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– programmet: **Kapitel 4. Hjerter for andre.** Se side 19, Veiledningshefte, Hjerterprogrammet.

Mål: At barna utvikler empati og er opptatt av at andre har det bra.

– **Bibelfortelling: Johannes blir født.**

Det kan du lese om i bibelen i Lukas 1. 5-66

Det er en fortelling som er oppstarten til julen og der Maria mor til Jesus kommer inn i fortellingen. Det er en veldig kjekk fortelling som er lett å tilpasse til barnegruppene både på stor og liten avdeling.

Fokuspunkter

- Gud bryr seg om oss
- Ingen ting er umulig for Gud
- Viktig å lytte til hva andre sier

Sanger:

- Jeg er trygg hos deg
- Du kan være en god venn
- Gjør noen glad

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Nærmiljø & kultur Ryfylketunet

Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Tips:

- Årstiden, vinter
- Vinter er en god tid å bruke snekker boden
- La barna lage sine egne leker slik de gjorde i gamle dager. Eks. dukker, dukkevogner, sleiver, rennebiler, visper, båter, barkebåter osv... Se bøker med tips.

Nærmiljøet og naturen

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Årstidene

Tips:

- Hva skjer i naturen nå
- Følg treet og se hvordan det nå har mistet alle bladene og hviler.
- Snakk om hva dyrene gjør om vinteren, fuglene, pinnsvinet, rådyr, rev, froskene, musene... de dyrene vi har rundt i vårt nærmiljø.
- Undre dere sammen med barna,
- Lag fuglemat og heng ut/la barna få med seg hjem

La barna bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer

- Er det barn/ansatte fra andre kulturer på avd? Tips: Fortell om landet, heng opp bilder, vis klær fra landet, lag nasjonal mat, vis filmsnutter, lær å telle, syng, si hei på språket til landet osv.....
- Inviter foreldre til å vise/fortelle fra landet

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18-19.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Språkfokus

Dialogisk lesing av bøker, se side 8
Samtalens verdi, se side 7

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Tips:

- Ha lesegrupper, ha gjerne bøker som belyser temaet som dere arbeider med, jobb med bøkene i forhold til dialogisk lesing.
- Ha fokus på avd.møtene om hvordan den gode samtalen er og dens betydning. Gi hverandre gode tips i forhold til den gode samtale med barn, den gode samtale med foreldre og den gode samtale med ansatte.
- Ta kontakt med skolen, barn leser for barn.

Nøkkelord: Mat, preposisjoner, rimord, tallord

Tips:

- Lag tankekart til nøkkelordene.
- Trykk opp bilder av nøkkelordene og heng de rundt på avd. og ved matbordet.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Tradisjoner og viktige datoer

Lage engler til kirken og Klippen. (frivillig)

Tips: Lag alle julegavene ferdige i november slik at dere får en rolig desember.

Planleggingsdag: 13. november

Foreldresamtaler

Alle Sammen gudstjeneste på Klippen: 1. november

Desember

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– Julebudskapet

Mål: Barna skal bli kjent med juleevangeliet, gjennom høytlesing, fortellinger og samlinger. Jesus kom til jorden for å vise oss hvor glad Gud er i oss. Vi ønsker at barna skal kjenne seg verdifulle.

Juleevangeliet står i bibelen i Lukas evangeliet kap. 2

Fokuspunkter:

- Maria får englebesøk
- Josefs drøm
- Hyrdenes opplevelser
- Vismennenes opplevelser

Forslag til sanger:

- Tenn et lite lys i mørket
- I en natt så klar og kald
- Tenn lys
- Nå tenner vi det første lys
- Jeg er så glad hver julekveld
- Kongens by
- Et barn er født i Betlehem

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Nærmiljø & kultur Ryfylketunet 	Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet. Jul i Tunet I tunet kan vi lage skikkelig god julestemning. Bruk fantasien og kos dere sammen med barna i Juletunet. Tips: • ha lesestund i tunet om morgen/ettermiddag. Les julefortellinger. Pynt med lykker og lag stemning. • sett opp juletre i tunet og pynt det • hvordan feiret de jul før her i Ryfylke • lag pynt som en kan henge opp inne hos dyrene, julekos for dyr og mennesker • ha kakao som en varmer på ovnen i snekkerboden • lag is-lyslykter som en pynter med (tenk sikkerhet i forhold til levende lys) Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18-19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Språkfokus 	Tema: Julebøker og julefortellinger. Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små. Nøkkelord: Ord i forbindelse med advent og jul, tallord, rekkefølge Tips: • Lag tankekart til nøkkelordene. • Trykk opp bilder av nøkkelordene og heng de rundt på avd. og ved matbordet. Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Tradisjoner og viktige datoer

Lucia-frukost

Nissefest

Julekos i tunet med foreldre

Juleavslutning for koret

Lag engler til å pynte på Klippen med og kirken (frivillig)

Julegudstjeneste for barnehagebarn i kirken

Alle Sammen gudstjeneste på Klippen: 1. desember

Januar

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– programmet: Kapitel 5. En god venn Se side 20, Veiledningshefte, Hjerteprogrammet.

Mål: Å la barna reflektere over hvordan de kan være en god venn.

– Bibelfortelling: Sakkeus

Dette kan du lese om i bibelen i Lukas kap 19 v 1–4

Fokuspunkter:

- Å være misunnelig
- Å være takknemlig
- Alle er forskjellige og like verdifulle
- Å få en ny sjanse- tilgivelse
- Gjøre opp for seg, å lære at man får det bedre inni seg når en gjør opp for seg

Sanger:

- Sakkeus var en liten mann
- Jesus er min venn

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Nærmiljø & kultur Ryfylketunet

Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Vinter i tunet.

Tips:

- Hva gjorde barna om vinteren på gården?
- Få inn oldeforeldre/besteforeldre til å fortelle litt fra når de var små
- Karde ull, lage sitteunderlag (i snekkerboden, er for kaldt ute. Fyr i ovnen.) la barna bruke sitteunderlagene når de er på tur
- Lag kakao på ovnen i snekkerboden
- Lag grøt på ovnen i snekkerboden (eller ta med grøt ut og hold den varm på ovnen i snekkerboden)
- Lek på låven med bondegårdsleker.
- Lek i bestemorstuen
- Ha kosetid i bestemorstuen, med lys i lykter og eventyrtid.

Turer i nærmiljøet

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Årstidene, vinter

Tips:

- Kanskje får vi snø? Ake, lage snømann, male på snø, lage engler i snøen
- Lage lyslykter med frossent vann (tenk sikkerhet, vi har elektriske lys)

La barna bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer

Tips:

- Forfattere fra området, les fortellinger, tegn, mal

	Kunstnere fra området, fortell, tegn, mal, la barna bruke ulike formingsmaterieill for å uttrykke seg Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18-19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Språkfokus 	Bravoleken for alle 2 og 3 åringer. Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små. Nøkkelord: Vinter, tallord, rekkefølge, størrelser Tips: - Lag tankekart til nøkkelordene. - Trykk opp bilder av nøkkelordene og heng de rundt på avd. og ved matbordet Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Tradisjoner og viktige datoer 	Planleggingsdag: 4. januar

Februar

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– programmet: Kapitel 7. Respekt Se side 22, Veiledningshefte, Hjerterprogrammet.

Mål: Barna skal få øvelse i positive former for samhandling og kjennskap til noen sosiale regler.

– Bibelfortelling: Den gylne regel

Bibelseset står i Matteus 7. vers 12. Dette er et vers i en tale som Jesus hadde. Er en veldig god regel å knytte sammen med Hjerterprogrammets tema som er Respekt.

Fokuspunkter:

- Ta gode valg
- Gjør godt mot andre
- Hvordan ønsker vi å ha det her i barnehagen?

Sanger:

- Gud er bare god mot meg
- Alt dere vil
- Gjør noen glad

Siden det ikke er en egen fortelling knyttet til versene i Den gylne regel, så har vi også satt opp en fortelling som er veldig kjekk og spennende for barna og som er lett å dramatisere og gjøre mye kjekt ut av.

– Bibelfortelling: Jesus stiller stormen

Dette kan du lese om i bibelen i Matteus 8, 23 – 27

	Fokuspunkter: - Jesus bryr seg om oss - Ingen ting er umulig for Gud - Å stole på Sanger: - Når det stormer Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Nærmiljø & kultur Ryfylketunet 	Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet. Vinter i tunet. Tips: • Hva gjorde barna om vinteren på gården? • Få inn oldeforeldre til å fortelle fra når de var små • Karde ull, lage sitteunderlag (i snekkerboden, er for kaldt ute. Fyr i ovnen.) la barna bruke sitteunderlagene når de er på tur • Lag kakao på ovnen i snekkerboden • Lag grøt på ovnen i snekkerboden (eller ta med grøt ut og hold den varm på ovnen i snekkerboden) • Lek på låven med bondegårdslekene. • Lek i bestemorstuen • Ha kosetid i bestemorstuen, med lys i lykter og eventyrtid. • Ha fokus på et av dyrene i tunet

	Turer i nærmiljøet Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte. Tips: • Naturvern, søppel, plast, hva kan vi gjøre Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18–19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Språkfokus 	Bravoleken for alle 2 og 3 åringer. Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små. Nøkkelord: Forskjellige dyr, temperaturer Tips: • Lag tankekart til nøkkelordene. • Trykk opp bilder av nøkkelordene og heng de rundt på avd. og ved matbordet Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Tradisjoner og viktige datoer

I år er en av 3 ganger i løpet av 100 år at **Morsdag, Valentinsdag og Fastelavn** faller på samme søndag som i år er **14. februar**

Karneval

Vinterferie uke 9

Samenes nasjonaldag 6. februar.

Førskolegruppen har et eget opplegg rundt den dagen.

Mars

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

Påske

Mål: Barns skal bli kjent med påskeevangeliet, med fokus på det glade budskap.

Bibelfortellinger:

Påskeevangeliet finner en i de forskjellige evangeliene i bibelen. De forskjellige forfatterne som skriver evangeliene vektlegger forskjellige hendelsene i påsken så les gjerne gjennom også de andre for å få mer helhet i fortellingen. Her i barnehagen pleier vi å bruke fortellingen som står i Lukas 22-24. Vi legger vekt på det glade budskapet at Jesus kom og tok straffen på seg for det som vi mennesker har gjort galt. Dette gjorde Han fordi han er så glad i oss.

Sanger:

- På Golgata stod det et kors
- Velsignet være kongen, Hosianna
- Vil du vite hvordan det låt
- Gud han skapte alle stjernene
- Jorden vi bor på

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Nærmiljø & kultur Ryfylketunet

Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Tips:

- Snart tur til garden til Liv Marit. La barna få kunnskaper om sau og lam: Hva spiser sauen, lammene, hva gjør dem glad, hva gjør dem redd, hva bruker vi ull til, osv....
- Lek og kos i tunet ute og inne.

Turer i nærmiljøet

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Tips:

- Naturvern, søppel, pløst, hva kan vi gjøre

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18-19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Språkfokus

Bravoleken for alle 2 og 3 åringer.

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Nøkkelord: Motsetninger som lys-mørk, ny-gammel, tørr-våt, myk-hard, glatt-ru osv.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Tradisjoner og viktige datoer

28. mars er Palmesøndag og 1. april er Skjærtorsdag og 5. april er 2. påskedag.

Påskevandring

Påskefrokost

Down syndrom-dagen 21. mars. Vi markerer dagen 19. mars med ulik sokkedag.

Vi ønsker å markere at selv om vi er forskjellige er vi alle like verdifulle for Gud og mennesker.

April

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– programmet: Kapitel 6. Samspill. Se side 21, Veiledningshefte, Hjerterprogrammet.

Mål: Å gi barna en følelse av verdien av fellesskap/samarbeid og en forståelse for behovet for normer og regler i samhandling med andre.

– Bibelfortelling: Noas Ark

Dette kan du lese om i bibelen i 1. Mosebok kap. 6, 9 –22

Fokuspunkter:

- Samarbeid
- Stole på hverandre og Gud
- Ikke gi opp-tålmodighet, gi oppmuntring og støtte hverandre

Sanger:

- Til Noas Ark skulle de

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Nærmiljø & kultur Ryfylketunet

Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Tips:

- Hønen og kyllinger
- Så frø og sett poteter
- Begynn og plant noen planter ut i kassene
- Vår i tunet

Turer i nærmiljøet

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

- Tur til Liv Marit for å se på lammene og de andre dyrene på gården.

Tips:

- Etter turen til gården, lag noe i ull, tov, vev, la barna få kjennskap til hvordan vi lager garn- karding- spinning-farging av ull.
- Lage sauer med ull

Det kommer kanskje alelam i barnehagen?

La barna bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer

Tips:

- Arbeidsplasser til foreldre
- Personer/institusjoner i nærmiljøet

	Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18–19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Språkfokus 	Dialogisk lesing av bøker, se side 8 Samtalens verdi, se side 7 Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små. Tips: • Ha lesegrupper, ha gjerne bøker som belyser temaet som dere arbeider med, jobb med bøkene i forhold til dialogisk lesing. • Ha fokus på avd.møtene om hvordan den gode samtalen er og dens betydning. Gi hverandre gode tips i forhold til den gode samtale med barn, den gode samtale med foreldre og den gode samtale med ansatte. • Ta kontakt med skolen, barn leser for barn. Nøkkelord: Været, lyder rundt oss og i naturen Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Tradisjoner og viktige datoer

Gårdsbesøk

Foreldresamtaler

Påskeferie 1. til 5. april

Planleggingsdag Fredag 30. april

Mai

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– programmet: Kapitel 8. Gøyale spill. Se side 23, Veiledningshefte, Hjerterprogrammet.

Mål: Barn skal oppleve glede og mestring sammen

17. mai

Fokuspunkter:

- Frihet og fellesskap
- Trygghet, glede og takknemlighet

Sanger:

- Vi roper høyt hurra
- Ja vi elsker

– Bibelfortelling: Jesus møter disiplene sine etter at han har stått opp

Dette kan du lese om i bibelen i Lukas 24, 36–49, Johannes 20, 19–29

Kristi Himmelfartsdag

Jesus drar opp til himmelen

Dette kan du lese om i bibelen i Matt 28,16–20, Lukas 24, 50–53 og i Apostlenes gjerninger 1,9–14

Pinse

Dette kan du lese om i bibelen i Apostlenes gjerninger 2, 1–13

	Sanger: CD, Halleluja, pinsesanger for små og store, Bøker/hefter: God pinse, Arne Brian Her er sol og glede. Festdager i mai og juni. Kristi Himmelfartsdag (Lukas kapittel 24) Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Nærmiljø & kultur Ryfylketunet 	Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet. Tips: • Vår i tunet • Så og plant grønnsaker og blomster • Hva gjorde barna før på en Ryfylkegård, lek og arbeid • Lag sammen med barna leker som barna kan leke med som eks, dukkevogner av esker, dukker, rennebiler, hytte, båter, barkebåter osv..... Turer i nærmiljøet Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

	Tips: • Årstidene, har dere et tre dere har fulgt? Hva skjer om våren? • Våren, blomster og insekter • Undre oss sammen med barna over Guds skaperverk og hvordan alt vokser og gror og henger sammen • Se på insekter, hva er deres oppgave i naturen • Lær mer om et insekt La barna bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer Tips: • Kunnskap om nasjonaldagen, Norges flagg, nasjonalsangen og lokale tradisjoner. Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18–19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Språkfokus 	Dialogisk lesing av bøker, se side 8 Samtalens verdi, se side 7 Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små. Tips: • Ha lesegrupper, ha gjerne bøker som belyser temaet som dere arbeider med, jobb med bøkene i forhold til dialogisk lesing. • Ha fokus på avd.møtene om hvordan den gode samtalen er og dens betydning. Gi hverandre gode tips i forhold til den gode samtale med barn, den gode samtale med foreldre og den gode samtale med ansatte. • Ta kontakt med skolen, barn leser for barn. Nøkkelord: 17. mai og ord rundt det, navn på insekter og det vi finner i naturen

	Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer
Tradisjoner og viktige datoer 	Nasjonal dagsfeiring i barnehagen - Flaggheising i tunet - Pølser og is ute - Leker Tips: • Lage 17. mai pynt til å ha med seg i toget 17. mai tog Planleggingsdag: Fredag 14. mai Det settes opp interne besøksdager for de som skal begynne på ny avdeling Besøk til skolene

Juni

Alle fagområdene skal dekkes opp i arbeidet: – Kommunikasjon, språk, tekst – Kropp, bevegelse, mat og helse – Kunst, kultur og kreativitet – Natur, miljø og teknologi – Etikk, religion og filosofi – Nærmiljø og samfunn – Antall, rom og form

Kristen verdiformidling Sosial kompetanse

– programmet: Kapitel 3. Mine hjerteskatte Se side 18, Veiledningshefte, Hjerteprogrammet.

Mål: Å få hvert barn til å bli bevisst på seg selv som en egen person med behov, drømmer og fantasier som er særegne for dem.

– Bibelfortelling: Skapelsen

Dette kan du lese om i bibelen Mos kap. 1 vers 26–28

Fokuspunkter:

- Det er bare en av meg
- Jeg er helt unik

Sanger:

- Hvem har skapt alle blomstene
- Du er du og du duger
- Gud er så glad i meg
- Fisken i vannet
- Jeg har 5 fingre på hver hånd

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 16.
For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Nærmiljø & kultur Ryfylketunet

Lek og læring i Ryfylketunet, Ryfylketunet før og nå

Mål: Barna skal få kjennskap og kunnskaper om dyr og vår nære historie gjennom lek og temaarbeid i Ryfylketunet.

Tips:

- Vår i tunet
- Så og plant grønnsaker og blomster
- Hva gjorde barna før på en Ryfylkegård, lek og arbeid
- Lag sammen med barna leker som barna kan leke med som eks, dukkevogner av esker, dukker, rennebiler, hytte, båter, barkebåter osv.....

Turer i nærmiljøet

Mål: Barna skal få oppleve og undre seg over Guds skaperverk. De skal få kunnskaper om nærmiljøet vår og om hvordan vi kan ta vare på miljøet og naturen på en best mulig måte.

Tips:

- Årstidene, har dere et tre dere har fulgt? Hva skjer om sommeren?
- Våren, blomster og insekter
- Undre oss sammen med barna over Guds skaperverk og hvordan alt vokser og gror og henger sammen

La barna bli kjent med nærmiljøet, lokale tradisjoner, institusjoner og personer

Tips:

- Lokale tradisjoner, institusjoner, personer/kunstnerer, arbeidsplasser

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 18-19. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Språkfokus

Dialogisk lesing av bøker, se side 8

Samtalens verdi, se side 7

Mål: Barna skal oppleve gleden og nytten med språket og få utvidet sitt ordforråd. Barna skal oppleve seg selv som en viktig samtalepartner for store og små.

Tips:

- Ha lesegrupper, ha gjerne bøker som belyser temaet som dere arbeider med, jobb med bøkene i forhold til dialogisk lesing.
- Ha fokus på avd.møtene om hvordan den gode samtalen er og dens betydning. Gi hverandre gode tips i forhold til den gode samtale med barn, den gode samtale med foreldre og den gode samtale med ansatte.
- Ta kontakt med skolen, barn leser for barn.

Nøkkelord: navn på ting i fjæra (eks tang, skjell, sjø, vann, krabbe, fisk, bølger, badetøy), sommer, ferie, entall og flertall.

Områder fra Rammeplanen, Virksomhetsplanen vi vil ha et spesielt fokus på. Se Arbeidsplanen side 17. For mål og detaljer, se avdelingenes mnd.planer

Tradisjoner og viktige datoer

Foreldremøte for nye foreldre

Besøksdager for alle som skal begynne på ny avdeling

Åpen kveld for foresatte og barn på ny avdeling

Sommerfest

Det settes opp besøksdager i løpet av sommeren der nye barn og foreldre kan få komme på besøk på sin avdeling

Besøk til skolene

Planleggingsskjema for samlingsstunder, aktiviteter, turer m.m

TEMA: _____

AKTIVITET: _____

OVERORDNET MÅL: _____

HVA Hva skal jeg gjøre . Planen for samlingen/ aktiviteten	HVORDAN Hvordan skal dette gjøres.	HVORFOR Hvorfor gjør jeg dette? mål (delmål)	UTSTYR JEG TRENGER / HVEM SKAL GJØRE HVA Hva trengte jeg av utstyr, hvem skal gjøre hva for å få dette gjennomført	VURDERING Gikk samlingen / aktiviteten som planlagt? Hvorfor / hvorfor ikke. Noe en må ta høyde for til neste gang?